

KL

KL'S BERETNING 2025

Reformernes vej til lokal velfærd

Indholdsfortegnelse

Indholdsfortegnelse	2
Velkommen til beretning 2025	3
Økonomi	4
Reformer	6
Arbejdsgiver	8
Beskæftigelse og integration	10
Klima	12
Klima og Miljø	12
Klimahandling	14
Sundhed og ældre	17
Børn og unge	20
Kultur, erhverv og plan	22
Social	25
Digitalisering	27
EU	29
KL	31
Politisk organisation 2025	31
KL's sekretariat	33
Udvalg og KKR	34
KL's regnskab	36

Velkommen til beretning 2025

Du er ved at læse den printvenlige version af KL's beretning for 2025.

Beretning 2025 er oprindeligt udgivet i en digital og dynamisk version, hvorfor du vil opleve henvisninger til video, lyd mv., som ikke er tilgængeligt i denne printvenlige version.

Du kan finde den originale beretning med alt indhold [her](#).

I denne beretning kan I læse og høre om de største dagsordener, vi har beskæftiget os med i KL og kommunerne i det forgangne år.

Kære kommunalpolitikere

2025 har været et år, hvor kommunernes rolle som samfundets fundament blev tydeligere end nogensinde.

Med en økonomiaftale, der blev kaldt et sporskifte, og et historisk løft af servicerammen, blev der åbnet nye muligheder for kommunerne, som ikke har været til stede i mange år. Samtidig gennemførte regeringen omfattende reformer på næsten alle centrale velfærdsområder, hvilket stillede nye krav til samarbejde, koordinering og helhedsorienterede løsninger.

KL's beretning 2025 samler trådene under temaet "Reformernes vej til lokal velfærd". Temaet afspejler både bredden og dybden i de reformer, kommunerne aktuelt arbejder på at implementere, og den betydelige tværgående reformindsats, som præger KL's arbejde på tværs af politiske, ledelsesmæssige og administrative niveauer.

Beretningen giver som sædvanligt ordet til KL's udvalgsformænd, der gennem tekst og korte videoer fortæller, hvad de politiske udvalg især har arbejdet med i 2025. Den indeholder også afsnit om KL's økonomi og om KL's politiske og administrative organisering.

Vi håber, I vil klikke jer rundt i beretningen og få indblik i, hvordan kommunerne arbejder med at skabe de bedst mulige rammer og vilkår for borgere og virksomheder – og for at videreudvikle den lokale velfærd.

Tak, fordi I læser med.

God fornøjelse.

Martin Damm

Kristian Vendelbo

Økonomi

Den kommunale velfærd styrkes endnu engang

Kommunernes muligheder for under ét at udvikle velfærden fortsatte i 2025, hvor økonomiaftalen videreførte sporskiftet, og en tæt koordinering omkring budgetterne igen understregede kommunernes samarbejde og fællesskab.

Økonomiaftale 2026 – velfærden styrkes endnu engang

Økonomiforhandlingerne for 2026 udspillede sig i en meget usædvanlig kontekst. Den spændte internationale situation satte klare aftryk på de indenrigspolitiske dagsordener og dermed også på forhandlingen mellem regeringen og KL.

Forhandlingerne stod samtidig oven på økonomiaftalen for 2025, som etablerede et sporskifte for den kommunale velfærd, der for første gang i mange år gav mulighed for, at kommunerne under ét kunne udvikle velfærden.

Med økonomiaftalen for 2026 lykkedes det KL at indgå en aftale, som fortsætter sporskiftet. Aftalen løfter kommunernes servicerramme med 3,5 mia. kr. og viderefører kravet om, at kommunerne skal nedbringe de administrative udgifter, hvilket betyder, at aftalen samlet set løfter servicerrammen med 3,2 mia. kr.

Samtidig blev kommunernes anlægsramme for 2026 løftet med 2 mia. kr. sammenlignet med 2025 og dermed fastsat til 22,3 mia. kr. Derudover videreføres det ekstraordinære finansieringstilskud på 1,8 mia. kr., som skal kompensere for skævheder i ejendomsskatten og udligningssystemet.

Reformer præger forhandlinger

Forhandlingerne var desuden påvirket af de mange reformer på de kommunale serviceområder, som Folketinget vedtog i 2024 og 2025. Parallelt med økonomiaftalen indgik regeringen og KL aftaler om udmøntning af sundhedsreformen og beskæftigelsesreformen.

Kommunerne har i 2025 for alvor taget fat på implementeringen af de mange reformer – en opgave som fortsætter i 2026 og frem, og som selvfølgelig påvirker kommunernes økonomi.

Budget 2026 – tæt koordinering skaber resultater

Den kommunale velfærd har i mange år været underlagt stram økonomisk styring. Behovet for investeringer i velfærden er stort. Det blev også tydeligt i årets budgetlægning, hvor kommunernes udgangspunkt for budget 2026 lå meget tæt på det aftalte udgiftsloft, også selvom der var et samlet løft af servicerrammen i 2025 og 2026 på over ca. 6,5 mia. kr.

Efter tæt koordinering lykkedes det kommunerne at vedtage budget 2026 inden for de aftalte rammer for både service og anlæg. Samtidig lykkedes det, at overholde kravet om ikke at hæve skatten, hvilket tidligere har givet udfordringer.

Økonomaftalen 2026 løfter
servicerammen samlet set med 3,2
mia. kr.

Budget 2026 vedtaget inden for de
aftalte rammer for både service og
anlæg

Reformer

Reformernes vej til lokal velfærd

2025 har i høj grad været et reformår. Ansvar for flere beslutninger er rykket tættere på de kommunalpolitikere, der kender hverdagen og borgerne. Kommunerne er kommet hurtigt i gang og har taget fat på opgaven med at styrke velfærden.

Reformarbejde – bedre velfærd nu og fremover

Ved indgangen til 2025 var reformer på skole-, ældre-, uddannelses-, social-, sundhedsområdet samt grøn trepart allerede vedtaget. Ved påsken kom også beskæftigelsesreformen.

Reformerne skal give bedre velfærd for borgerne og mere sammenhæng i indsatsen – især for dem, der har brug for mest hjælp. Målet er samtidig at sikre et velfærdssamfund, der også hænger sammen i fremtiden.

Bag reformerne ligger en bred erkendelse af, at mange samfundstendenser presser sig på. Det gælder fx demografiske forandringer, mangel på arbejdskraft, vækst i udgifterne til specialiserede indsatser, som lægger pres på almen- og normalområderne og voksende forventninger fra borgerne.

Samtidig er det blevet tydeligt, at mange års detailstyring ikke har givet den ønskede kvalitet i mødet mellem borgere og velfærd.

Det er en udvikling, som KL længe har peget på. Derfor er det positivt, at reformerne giver kommunerne større frihed til at finde løsninger, der virker i praksis.

Nationale rammer, lokal ledelse

Reformerne bygger videre på det arbejde, der allerede foregår i kommunerne – for eksempel frisatte skoler og tværfaglige teams på ældreområdet. De viser, at lokale erfaringer kan være med til at sætte retningen nationalt.

Der er tale om store forandringer, som skal gennemføres på kort tid. Reformerne ændrer måden, kommunerne løser opgaver på, med færre regler, mere ansvar lokalt og større fokus på faglighed. Samtidig lægger de op til mere samarbejde med civilsamfund, virksomheder og andre aktører.

Kernen i reformerne er et opgør med detailstyring og et tydeligt skifte mod mere tillid til ledere og medarbejdere. Beslutninger skal træffes tættere på borgerne og med plads til lokale løsninger.

Implementering godt i gang

Reformerne stiller store krav til politikere, ledere og medarbejdere – ikke mindst i starten af en ny valgperiode og i en tid med international usikkerhed og mangel på arbejdskraft.

KL arbejder for, at kommunerne får ordentlige rammer for implementeringen, og for at nye regler ikke erstatter dem, der er fjernet. Samtidig understøtter KL kommunerne med rådgivning, videndeling og netværk.

Den nye valgperiode giver et solidt udgangspunkt for at holde fast og omsætte reformerne til lokale løsninger. Reformerne rummer et stort potentiale for bedre velfærd – og det ansvar skal kommunerne løfte.

[Læs mere reformerne på kl.dk](https://kl.dk)

Arbejdsgiver

Optakt til overenskomstfornyelse i 2026

Året har været præget af optakt til overenskomstforhandlingerne i 2026, vigtige partssamarbejder samt indgåelse af en trepartsaftale om lærepladser på ældre- og børneområdet.

Kommunerne spiller en central rolle på det danske arbejdsmarked – omkring hver femte lønmodtager er ansat i en kommune. Dermed udgør de kommunalt ansatte størstedelen af den offentlige sektor, og det gør KL til Danmarks største offentlige arbejdsgiverorganisation.

I den egenskab forhandler og fastlægger KL løn- og ansættelsesvilkår for cirka 500.000 medarbejdere, som er omfattet af de kommunale overenskomster.

Overenskomstforhandlingerne 2026

2025 har i høj grad været præget af optakt og forberedelse af overenskomstfornyelsen i 2026. KL går til forhandlingerne med en overordnet ambition om, at overenskomstsyste­met skal understøtte og adressere reelle kommunale interesser og behov, med respekt for det kommunale selvstyre, en samfundsøkonomisk ansvarlig lønudvikling og et højt arbejdsudbud i kommunerne.

Målet er at sikre gode rammer for, at den kommunale arbejdskraft kan anvendes bedst muligt, og dermed også, at borgerne får god og effektiv service. Samtidig skal de kommunale overenskomster kunne understøtte de forandringer og mange reformer, der fylder i kommunerne lige nu, og som minimum ikke skabe administrative forhindringer for det arbejde.

Også denne gang vil trepartsaftalen om løn og arbejds­vilkår fra 2023 komme til at fylde. Der mangler bl.a. fortsat at blive udmøntet 650 mio. kr., som skal understøtte en mere bæredygtig og fleksibel løndannelse i den kommunale sektor.

Sammen mod vold, trusler og chikane

KL og de faglige organisationer igangsatte ved OK24 en fælles indsats om forebyggelse af arbejdsrelateret fysisk eller psykisk vold, trusler og chikane, herunder digital chikane.

Det er ikke acceptabelt, at ansatte i forbindelse med deres arbejde udsættes for fysisk eller psykisk vold, trusler eller chikane fra borgere. Det skal forebygges, hvad enten det er arbejde med borgere med særlige problemstillinger eller borgere i almindelighed.

42 kommuner har sagt ja til at deltage i et længerevarende gratis netværksforløb, der skal være med til at forebygge arbejdsrelateret vold, trusler og chikane.

Et kommunalt arbejdsmarked på fuldtid

At få flere på fuldtid – eller op i tid – er en opgave, som kommunerne skal lykkes med, hvis manglen på hænder skal imødegås nu og i fremtiden. Selvfølgelig kombineret med en lang række andre initiativer for rekruttering og fastholdelse.

For at understøtte den dagsorden gennemfører KL sammen med de faglige organisationer indsatsen En fremtid med fuldtid, hvor omkring halvdelen af landets kommuner allerede deltager. Her arbejdes der med, hvordan fuldtid kan blive både attraktivt for medarbejderne og mulig for arbejdspladserne. Tallene viser, at der på de store kommunale velfærdsområder i disse år faktisk sker en positiv udvikling mod flere på fuldtid.

Trepartsaftale giver flere SOSU'er og kvalitet på dagtilbudsområdet

KL har i december måned sammen med regeringen, Danske Regioner, FH og FOA indgået en trepartsaftale, der betyder, at kommunerne tager et stort skridt for at gøre noget ved rekrutteringsudfordringerne på ældreområdet og kvalitetsudfordringerne på dagtilbudsområdet. Aftalen gælder først fra 2027.

Med aftalen forpligter kommuner og regioner sig på at oprette flere lærepladser på social- og sundhedsassistentuddannelsen og social- og sundhedshjælperuddannelsen fra 2027 til 2031. Og kommunerne forpligter sig på at oprette flere lærepladser på den pædagogiske assistentuddannelse fra 2027 til 2029.

Overenskomstforhandlingerne var ikke afsluttet ved deadline for beretningen.

[Det kommunale arbejdsmarked i tal \(2024\) | kl.dk](https://kl.dk)

[Trepartsaftale om løn og arbejdsvilkår | bm.dk](https://bm.dk)

[Ingen vold, trusler eller chikane på vores arbejdspladser! | VPT](https://vpt.dk)

[En fremtid med fuldtid | fuldtid.dk](https://fuldtid.dk)

[Fuldtid vinder frem i børnehaver og vuggestuer | Momentum](https://momentum.dk)

[Ny trepartsaftale skal sikre mere uddannet personale | uvm.dk](https://uvm.dk)

Beskæftigelse og Integration

En ny retning for beskæftigelsesindsatsen

I 2025 landede aftalen om beskæftigelsesreformen. Reformen indebærer færre regler og mindre bureaukrati, mere frihed og mere fokus på den enkelte borger, men desværre også en stor besparelse.

Det går godt på det danske arbejdsmarked – rekordhøj beskæftigelse og lav ledighed. Men mangel på arbejdskraft udfordrer både virksomheder og velfærdssektoren, og en effektiv beskæftigelsesindsats er vigtigere end nogensinde.

2025 har i vidt omfang handlet om, hvordan vi skal fastholde en succesfuld beskæftigelsesindsats i nye rammer, når reformen skal omsættes til virkelighed.

En længe ventet beskæftigelsesreform

I april kom der endelig en aftale om en ny beskæftigelsesreform. I KL har vi hilst aftalen velkommen og udtrykt stor tilfredshed med, at regeringen og aftalepartierne har indgået en meget ambitiøs aftale om at forenkle og afbureaukratisere beskæftigelsesindsatsen. Det har kommunerne efterspurgt i årevis.

Beskæftigelsesindsatsen drejes i vidt omfang væk fra detailstyring og proceskrav og hen mod faglighed og mere individuelle forløb – til gavn for både borgere og virksomheder. Den kommunale forankring fastholdes, og kommunerne får frihed til at organisere sig på den måde, der giver bedst mening lokalt.

Der er tale om den største omstilling af beskæftigelsesområdet nogensinde. Det er en reform, der får betydning for indsatsen over for dagpengemodtagerne, udsatte ledige, sygemeldte og de unge.

Samtidig indebærer reformen færre midler, idet hver fjerde krone falder bort. Der er tale om en markant besparelse, som skal findes på kort tid, og som vil gå ud over indsatsen til især de udsatte borgere og unge på kanten af arbejdsmarkedet.

Kommunerne har taget opgaven på sig, og alle er allerede i gang med at omsætte reformen til virkelighed lokalt og klæde medarbejderne på til de nye opgaver. Selvom reformen på mange fronter er positiv, betyder den store besparelse, at der skal siges farvel til dygtige og værdsatte medarbejdere. En svær proces, som selvfølgelig fylder meget i kommunerne.

Mangel på hænder i en tid med historisk lav ledighed

2025 var igen et godt år for det danske arbejdsmarked. Flere, der tidligere havde svært ved at finde fodfæste på arbejdsmarkedet, er kommet i job. Langtidsledigheden er således lav, og beskæftigelsen blandt ikke-vestlige indvandrere er rekordhøj.

Men manglen på arbejdskraft er fortsat et problem. Og det har fyldt i udvalget. Mere end nogensinde har vi talt om international arbejdskraft som en del af løsningen. I den forbindelse er behovet for dansksprog-lige kompetencer på arbejdsmarkedet åbenlyst og en kommunal opgave i udvikling.

Endnu et år med mange andre opgaver

Som vanligt står beskæftigelses- og integrationsområdet ikke stille. Selvom beskæftigelsesreformen har fyldt, har der også været mange andre initiativer i fokus.

Kommunerne er godt i gang med indsatser for de udsatte unge og lancering af lokale partnerskaber i kommunerne i regi af Ungeløftet.

Vi har fået en aftale om forenkling og målretning i sygedagpengesystemet, der trådte i starten af året.

Vi har også fået et nyt kontanthjælpssystem, og kommunerne har sikret god implementering af reformen. Men der er udfordringer med borgere, som på grund af reformen ikke har råd til at blive i deres bolig. Det skal vi finde løsninger på.

I 2025 trådte de nye regler om arbejdspligt i kraft. En svær opgave, som går imod det nye paradigme om mere frisættelse på beskæftigelsesområdet. Men kommunerne har taget opgaven på sig.

I 2025 kom yderligere 12.000 ukrainere til Danmark. I alt opholder der sig nu mere end 47.000 ukrainske flygtninge i landet. Kommunerne har sørget for boliger og hjulpet dem godt i gang på arbejdsmarkedet. Mere end 80 procent af de jobparate ukrainere er kommet i arbejde – en imponerende bedrift. Samtidig har det dog været og er fortsat en stor udfordring at skaffe nok boliger. Det er et af de forhold, der fylder meget i kommunerne, og som vi sammen med staten må finde holdbare løsninger på.

Førtidspension, særligt blandt unge, er blevet diskuteret meget. Selvom der ikke findes enkle løsninger, skal vi have høje ambitioner og sikre, at unge ikke ender uden for arbejdsfællesskabet.

Samtidig er aftalen om genåbning af 5.000 førtidspensionssager en ressourcekrævende opgave i en tid med store reformer.

Der sker med andre ord meget på beskæftigelses- og integrationsområdet. I 2026 skal beskæftigelsesreformen omsættes til virkelighed, og der skal tages godt hånd om de modtagne ukrainere. I Arbejdsmarkeds- og Digitaliseringsudvalget ser vi frem til at understøtte det store arbejde.

Der opholder sig omkring 47.000 ukrainere i de danske kommuner – over 80 % af de jobparate er i arbejde

[Læs mere om beskæftigelsesreformen](#)

Klima

Et grønnere, mere sikkert Danmark, der er sikret til fremtiden og mod vejr, klima og udefrakommende trusler har været i fokus på miljøområdet i 2025. Kommunerne har en stor rolle i omstillingerne, og de er helt tæt på borgernes hverdag og bekymringer. Kommunernes ambitiøse indsats tjener til inspiration internationalt.

Se, hør og læs mere om arbejdet i Kommunernes Klimahandlingsudvalg og Klima- og Miljøudvalget.

Klima og Miljø

Grønt og sikkert – vi passer på Danmark

Omlægningsplaner, beredskab og grøn omstilling har været nøgleordene i et travlt 2025. Kommunerne er stærke sammen og sikrer Danmark for fremtiden med fælles planer, koordinering og videndeling.

Grøn trepart: Omlægningsplanerne kom i mål

I 2025 nåede de lokale grønne treparter i mål med de omlægningsplaner, der skal være med til at tegne et landskab med mere skov og natur. Og kommunerne fik principvedtaget deres del af omlægningsplanerne. Det er en stor og historisk milepæl, at den store øvelse kom i mål. Med årsskiftet er vi gået fra plan til handling, hvor de mange projekter skal gøres til virkelighed.

De kommende år vil kræve, at både kommuner, men også landbruget og repræsentanter for naturen fortsat bidrager positivt og konstruktivt ind i arbejdet. Det kræver også de rette rammer fra statslig side, som udvalget vil holde tæt øje med.

Klima- og Miljøudvalget har stort fokus på ressourcebehovet og flaskehalse i den store omstilling, og på at vi sammen med alle relevante parter får prioriteret til gavn for tempoet i arealomlægningen.

Uro kræver beredskab

I løbet af særligt 2025 har den globale uro givet større fokus på beredskab.

Når en krise opstår, er det kommunerne, der er tættest på borgerne. Det er her, ansvaret ligger for at skabe ro, sikre tryghed og kommunikere klart og rettidigt.

Flere kommuner ansætter koordinatore og styrker deres fokus på beredskabsplanlægning. Det er vigtigt og nødvendigt. Flere efterspørger også mere rådgivning og vidensdeling.

Gennem hele året har vi haft en tæt dialog med regeringen for at få tydelige svar på, hvilke typer kriser kommunerne forventes at kunne håndtere. Den dialog fortsætter.

I oktober kom der et vigtigt skridt i den rigtige retning, da staten udsendte anbefalinger og vejledning til kommunerne. Det er et fremskridt og et nyttigt fundament – men der er fortsat behov for mere.

Derfor har udvalget sat gang i en række initiativer for at styrke kommunernes beredskab:

- Vi har omsat det nationale risikobillede til konkrete og relevante perspektiver for kommunerne.
- Vi har etableret et landsdækkende netværk, hvor kommuner og beredskabsaktører kan dele viden, erfaringer og løsninger.
- Og vi udarbejder målrettede anbefalinger til kommunerne inden for de enkelte sektorområder.

Målet er at styrke planlægningen og robustheden på tværs af kommuner og sektorer.

Grøn omstilling i fokus – kortere vej til solceller på kommunale tage

Udvalget er samtidig fuldt fokuserede på at udfase gas til opvarmning. Både for at gøre os uafhængige af Rusland og for klimaets skyld. Desværre er tempoet dalet en smule. Der er brug for tydeligere nationale meldinger, hvis der skal mere tempo og omfang i omstillingen.

Endelig har vi også det seneste år aftalt gode nye regler for kommunalt ejede solceller. Vi har landet en aftale, der implementerer EU's energiforsyningsdirektiv med fleksibilitet for kommunerne. Det kan vi være tilfredse med.

Flere resultater i løbet af året

Også for den kollektive transport kan vi se positive takter. KL's ønsker til den fremtidige organisering er taget med i de anbefalinger, regeringens ekspertudvalg har afleveret til regeringen. Ekspertudvalget vurderer, at en kollektiv transport, der hænger sammen på tværs af byer og landdistrikter, håndteres bedst i et samarbejde mellem staten og kommunerne. Udvalget følger det videre arbejde tæt.

Efter pres fra KL er reglerne for støj fra idrætsanlæg ændret – en stor sejr for fritidslivet. Idræts- og fællesskabsaktiviteter behandles nu særskilt og ikke længere som almindelig erhvervsstøj, hvilket giver større lokal fleksibilitet.

Endelig kan vi glæde os over, at det fremover bliver muligt at lave kollektive løsninger, der skal håndtere højtstående grundvand. Det har KL over en lang årrække arbejdet for.

Alt i alt har det været et begivenhedsrigt år med flere gode resultater på vores område, og vi ser frem til et travlt og vigtigt 2026.

Fokuspunkter

Omlægningsplaner

Beredskabsplaner

Grøn omstilling

Klimahandling

Klimahandlingsudvalget takker af – resultaterne lever videre

Videndeling, partnerskaber, udgivelser og Klimaprisen har bevæget kommunerne fra klimaambitioner til klimahandling. Klimahandlingsudvalgets resultater gør fortsat en forskel, selvom udvalget takker af.

I fire år har Kommunernes Klimahandlingsudvalg arbejdet for at støtte kommunernes klimaarbejde.

Udvalget blev nedsat af KL's bestyrelse i 2021 som et midlertidigt udvalg i en fireårig periode. Formålet var at sikre styringen af det fælles klimasamarbejde DK2020. Samtidig skulle det understøtte klimaarbejdet i kommunerne og skabe alliancer med samarbejdspartnere.

Da DK2020-samarbejdet udløb, lykkedes det at samle alle 98 kommuner i det efterfølgende samarbejde Klimaalliancen. Alle kommuner arbejder nu efter den fælles, internationale standard for klimahandlingsplaner. Det er helt unikt.

For Kommunernes Klimahandlingsudvalg har det været centralt at have god føling med de dagsordener, der rører sig hos kommunerne. En stor del af møderne i udvalget har derfor været afviklet forskellige steder i landet med invitationer til lokale politikere om fælles dialog.

Og på baggrund af kommunernes input har udvalget arbejdet for at gøre klimaambitioner til klimahandling, især gennem vigtige samarbejder – og der er gode eksempler at nævne:

- Fælles katalog om veje til bæredygtigt forbrug til idrætsforeninger sammen med Dansk Idrætsforbund og Københavns Kommune.
- Partnerskab med Landbrug- og Fødevarer, der har ført til utallige netværksmøder om landbrugets omstilling. Det har senere bidraget til samarbejdet om Grøn Trepert.

- Vejledning om at nedbringe CO₂-udledning fra kommunale bygninger sammen med forsyningssektoren.
- Idékataloget ”Cykelfremme på Skoleveje” sammen med Ungeklimarådet og Det Nationale videnscenter for cykelfremme.

Kigger man isoleret på 2025, har det været et vigtigt og produktivt år i forhold til udgivelser:

- Case-katalog i samarbejde med CO-PI med 11 kommunale eksempler på grønt indkøb, et værktøj, der viser gevinsten ved emissionsfrie arbejdsmaskiner og sat fokus på genanvendelse af råstoffer.
- Case-katalog i samarbejde med Dansk Industri med gode eksempler på offentlige indkøb og vedvarende energi-opsætning.
- Deling af gode eksempler på skovrejsning i samarbejde med Klimaskovfonden. Det er et væsentligt bidrag til arbejdet med grøn trepart.

Dén viden, udvalget har samlet, er blevet formidlet til kommunerne og ligger på Klimaalliancens nye onlineplatform: Et digitalt univers, hvor kommunerne kan lære af hinanden, finde vejledning og dykke ned i webinarer om grøn omstilling.

Klimaalliancen – kommunernes fælles samarbejde med Realdania, hvor CONCITO og C4o er videnspartnere – har samtidig sikret, at kommunerne kan få væsentlig støtte til udarbejdelsen af deres klimahandlingsplaner. Og udvalget har leveret viden, der kan hjælpe til med en hurtigere implementering af klimahandlingen.

Udvalget har bidraget til særskilte vidensprojekter om en række store emner:

- skader ved stormfloder
- beregninger af udledninger fra vugge til grav fra vejanlæg
- kommunale klimabudgetter
- forbrugsbaserede udledninger
- og senest kan nævnes et projekt, der skal give viden om, hvordan man med en helhedsorienteret ejendomsstrategi kan reducere CO₂-udledning fra bygninger.

Klimaalliancen har samtidig også udgivet statusrapporterne om kommunal klimahandling. Det er statusrapporter, der identificerer, hvor der er fart på klimahandlingen, og hvor der potentielt er behov for mere tempo.

Klimaprisen til fælles inspiration

Kommunernes Klimahandlingsudvalg har samtidig haft fornøjelsen af at uddele KL's klimapris, så de gode eksempler kan komme frem til fælles inspiration.

Endelig har udvalget deltaget på mange forskellige folkemøder og flere gange slået et slag for kommunerne i medierne og tydeliggjort, hvordan kommunerne bidrager til den grønne omstilling. Med borgerinddragelse. Partnerskaber. Og ihærdigt arbejde.

Klimahandlingsudvalget takker af. Men resultaterne lever videre. Tak for fire gode år.

Hvad er Klimaalliancen?

Klimaalliancen er et partnerskab mellem Realdania og KL samt CONCITO og C40 som uafhængige videnspartnere. Klimaalliancen giver danske kommuner mulighed for at koordinere klimaindsatser og udvikle strategiske og tværgående klimainitiativer med afsæt i deres DK2020-klimahandlingsplaner. Partnerskabet giver kommunerne et udviklingsrum for samarbejde og vidensdeling med hensigten om at indfri det høje ambitionsniveau, som kommunerne har forpligtet sig til ift. at opnå en klimaneutral og klimarobust fremtid senest i 2050. KL er ansvarlige for sekretariatsbetjeningen og den overordnede projektledelse i partnerskabet.

Sundhed og ældre

Store forandringer – ny hverdag

Reformarbejdet prægede sundheds- og ældreområdet massivt i 2025, og nye rammer kræver grundige overvejelser, så den nye hverdag for borgere og medarbejdere giver værdi og tryk.

Ny virkelighed med sundhedsreformen

Sundhedsreformen indebærer de største forandringer i sundhedsvæsenet siden strukturreformen i 2007. På den kommunale bane kræver opgaveflytninger og etableringen af 17 nye sundhedsråd et vedvarende fokus i de nye kommunalbestyrelser, så borgerne oplever et mere nært og sammenhængende sundhedsvæsen og kommunerne får det bedste afsæt for at deltage i sundhedsrådene og omstille de kommunale opgaver på sundhedsområdet til den nye virkelighed.

Det rette hold til et stort ansvar

Kommunerne besluttede i efteråret 2025, hvordan de skal repræsenteres i de forberedende sundhedsråd, som nedsættes i januar 2026. De kommunale repræsentanter vil bestå af en god blanding af borgmestre og udvalgsformænd.

Sundhedsrådene vil få ansvaret for størstedelen af de regionale opgaver inden for en given geografi og vil dermed få en helt central rolle i fremtidens sundhedsvæsen.

Et godt afsæt for kommunerne

I 2025 og 2026 forberedes rammerne for, at sundhedsreformen kan komme godt fra start fra januar 2027, hvor den nye struktur træder i kraft. Det er en stor og omfattende opgave, og for at understøtte processen har KL oprettet fire koordinationsfora, der skal sikre den kommunale koordination mellem sundhedsrådene.

KL landede i foråret en aftale med regeringen om, at der med opgaveflytningerne også flyttes 4,2 mia. kr. fra kommuner til regioner. Dermed kender kommunerne rammerne for at drive og udvikle de sundhedsopgaver, som kommunerne fortsat har ansvar for efter 2027.

Aftalen kom især i hus, fordi kommunerne hjalp KL med et solidt datagrundlag at forhandle ud fra.

Store beslutninger også i 2026

Tidligt i det nye år skal sundhedsrådene beslutte, om kommunerne skal drive en eller flere af de opgaver, som er omfattet af opgaveflytningerne.

Der venter også en opgave med at sikre trygge overgange for de medarbejdere, der skal overgå til regionerne sammen med de opgaver, der flytter.

Efter reformen har kommunerne fortsat ansvaret for bl.a. sygepleje, sundhedspleje og genoptræning og for at skabe sunde rammer i borgernes hverdag. Det er afgørende, at disse opgaver spiller godt sammen med reformen, og at de kommunale

sundhedsopgaver fortsat udvikles – bl.a. gennem de midler, som sundhedsrådene skal anvende til at styrke kommunernes indsats.

Det arbejde vil KL hjælpe kommunerne til at få de bedste forudsætninger for at løse.

Flere ældre kalder på mere handling

Ældreområdet er under hastig forandring. Antallet af borgere over 80 år stiger markant. Samtidig står kommunerne over for en historisk mangel på kvalificeret arbejdskraft, og efterspørgslen på medarbejdere vil kun stige de kommende år.

Hvis vi skal sikre en ældrepleje af høj kvalitet, både nu og i fremtiden, er det afgørende, at der i de nye kommunalbestyrelser og byråd arbejdes målrettet med langsigtede løsninger: Både flere medarbejdere, kompetencer, teknologi og samspil med civilsamfund skal bidrage til at sikre velfærden for vores ældre og mest sårbare borgere.

Nye rammer styrker kommunernes implementeringskraft

På tværs af alle kommuner har man i 2025 arbejdet på at blive klar til den nye ældrelov, der trådte i kraft d. 1. juli. Man har sikret en smidig overgang for både borgere og medarbejdere til en ny hverdag, der baserer sig på borgernær visitation og rummelige pleje- og omsorgsforløb og tværfagligt samarbejde i faste teams.

Med rammerne på plads oplever vi også en styrket implementeringskraft i kommunerne, der på tværs af landet engagerer sig i indsatser, der skal være med til at fremtidssikre ældreområdet, så kommunerne er bedst muligt rustet til at imødekomme den demografiske udvikling.

I samarbejde med Danske Professionshøjskoler og Danske SOSU-skoler har KL med reformens implementeringsstøttemidler udviklet et forløb til kommuner med kompetenceudvikling og implementeringsstøtte til helheds-pleje.

Indtil videre har 65 kommuner ansøgt om og fået tildelt et forløb. Fra 2026 tilbydes også kompetenceudvikling inden for demens, tidlig opsporing og forebyggelse af underernæring og faglig ledelse.

Med de nye rammer har kommunerne også et godt afsæt for at arbejde innovativt med nye løsninger, der skal styrke kvaliteten i ældreplejen i fremtiden. Der er nedsat skaleringspartnerskaber, hvor kommuner, som har gode erfaringer med at tage velfærdsteknologi i brug, går forrest på vegne af fællesskabet og hjælper landets øvrige kommuner med at lykkes med implementering af velfærdsteknologi i ældreplejen.

Den første landsdækkende brugertilfredshedsundersøgelse viser, at der blandt borgere på plejehjem og i hjemmeplejen generelt er høj tilfredshed med kvaliteten. Det er en vigtig ros til alle medarbejdere i ældreplejen, og det er et godt afsæt for den videre implementering og udvikling på området.

4,2

KL landede i foråret en aftale med regeringen om, at der med opgaveflytningerne i sundhedsreformen også flyttes 4,2 mia. kr. fra kommuner til regioner

Kommunerne skal tænke i nye baner for at kunne levere en ældrepleje med kvalitet, når der bliver stadig færre ansatte til flere ældre

Børn og unge

Store forandringer – lokalt ansvar og fælles retning

Børne- og ungeområdet er midt i en stor omstilling. Kommunerne tager ansvar for at omsætte store nationale reformer til lokale løsninger, der kan mærkes i hverdagen for børn, unge, forældre og medarbejdere. Det er et arbejde, der kræver politisk mod, tydelig prioritering og tæt samspil mellem politik, forvaltning og praksis.

På dagtilbudsområdet, i folkeskolen og på ungdomsuddannelserne forandres rammerne markant i disse år. Samtidig flyttes mere ansvar tættere på kommunerne og på de lokale institutioner.

Afskaffelsen af det statslige kvalitetstilsyn i folkeskolen og mindre statslig understøttelse stiller større krav til den kommunale styring og til den faglige ledelse – både i forvaltningerne og på skolerne og i dagtilbuddene.

Det har kommunerne grebet, og i KL arbejder vi for at sikre, at kommunerne også fremover har de nødvendige redskaber og rammevil-kår til opgaven.

Trivsel og læring i folkeskolen

I 2025 trådte hovedparten af folkeskolens kvalitetsprogram i kraft. Rundt om i kommunerne arbejdes der målrettet med at omsætte de politiske ambitioner til en mere praksisnær og fleksibel folkeskole, hvor der er større lokal frihed, og hvor flere børn og unge kan trives i den almene undervisning.

Juniormesterlæren er et tydeligt eksempel. At give unge fra 8. klasse mulighed for at kombinere skolegang med ophold i virksomheder eller på erhvervsskoler kræver nye samarbejder, lokal koordinering og politisk opbakning. Mange kommuner har allerede vist, at det kan lade sig gøre – og at det kan gøre en forskel for unge, der har brug for andre veje til læring.

Samtidig fylder arbejdet med de nye fagplaner. Afprøvningen er i gang, og frem mod 2027 bliver de et vigtigt afsæt for at styrke kvaliteten i undervisningen lokalt. KL følger arbejdet tæt og bringer kommunernes erfaringer videre i dialogen med staten.

Trivsel er fortsat en af de største fælles udfordringer. Trivselskommissionens anbefalinger i foråret 2025 pegede klart i retning af mindre fokus på diagnoser og mere fokus på fællesskaber, pædagogik og stærke læringsmiljøer – både i dagtilbud, skole og fritidsliv. Det bekræfter den kurs, mange af jer allerede har sat lokalt. I KL understøtter vi denne bevægelse i tæt dialog med kommunerne – og i samarbejde med civilsamfundet.

Kvalitet i dagtilbud

Offentliggørelsen af den nationale kvalitetsundersøgelse på dagtilbudsområdet i 2025 satte en tydelig dagsorden: Kvaliteten skal udvikles systematisk og lokalt. I kommunerne er der fokus på at styrke tilsynet, den faglige ledelse og de pædagogiske kompetencer, så alle børn får en god start på livet.

KL har understøttet arbejdet – blandt andet gennem webinarer om styrket tilsyn, udviklingsnetværk for dagtilbud med betydelige kvalitetsudfordringer. Med LEGO Fondens historisk store bidrag har flere kommuner desuden fået nye muligheder for at løfte kvaliteten yderligere.

Et nyt ungdomsuddannelseslandskab

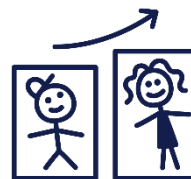
Reformen af ungdomsuddannelserne blev annonceret i 2025 og markerer begyndelsen på et nyt landskab. Med epx-uddannelsen og afskaffelsen af bl.a. den kommunale 10. klasse venter vigtige strategiske valg om ungemiljøer, uddannelsestilbud og sammenhængen i de unges veje videre.

KL arbejder for, at kommunernes rolle og ansvar tænkes tydeligt ind i implementeringen – og for at reformens principper om nærhed, attraktive tilbud og åbne døre bliver til virkelighed i alle dele af landet.

Tak for jeres store indsats i 2025. Det er i kommunerne, at reformerne får liv – og hvor fremtidens rammer for børn og unge formes.

[De 33 initiativer fra folkeskolens kvalitetsprogram](#)

[Historisk stor donation skal gøre hverdagen for landets mindste børn endnu bedre](#)

Kultur, erhverv og plan

Stærke kommuner – mindre bureaukrati og bæredygtig udvikling

Kultur-, Erhverv- og Planudvalget har arbejdet målrettet for kommunernes indflydelse og har bl.a. sat fokus på at reducere bureaukrati, tydeliggøre kulturens betydning for trivsel og sundhed og sikre gode rammer for planlægning, erhvervsudvikling og boligpolitik.

Kultur styrker sundhed og trivsel

Med ophæng i KL's Kulturpolitiske Synspunkter har udvalget drevet en dagsorden om koblingen mellem kultur, sundhed, trivsel og lokale fællesskaber. Dette er bl.a. foregået gennem deltagelse i en lang række politiske debatter, rundbordssamtaler og arrangementer på nationalt og internationalt niveau.

Udvalget har arbejdet aktivt for at fremme rammerne for børn og unges adgang til kultur-, idræts- og foreningslivet, aktiviteter og fællesskaber som en vigtig løftestang for dannelse, trivsel og læring. En tilgang, der også understøttes af Trivselskommissionens anbefalinger.

Ligeledes har KL tilsluttet sig det nationale partnerskab om Kulturpasset, som skal give unge uden job og uddannelse bedre adgang til kultur- og fritidslivets aktiviteter og derigennem styrke deres livsmuligheder.

Foreninger, fællesskab og afbureaukratisering

Et foreningsliv, der er stærkt, inkluderende og mindre præget af bureaukratisk bøvl har været en vigtig prioritet. KL har været i tæt dialog med kommuner og foreninger om 51 anbefalinger, der er omsat til regeringsudspillet Mindre bøvl – mere fællesskab. Udspillet indebærer bl.a. forenklede regler for tilskudsregnskaber, ændrede CPR-krav og en ny struktur for midlertidige arrangementer.

Støj fra idrætsanlæg reguleres ikke længere som industristøj

Støj fra idrætsanlæg har givet udfordringer i kommunerne – med meter høje støjskærme og begrænsninger i åbningstid til følge. KL har presset på og er lykkedes med at få en ny statslig vejledning for støj fra idrætsanlæg, så lyde fra idræt og fællesskabsaktiviteter ikke længere reguleres som virksomheds- eller erhvervsstøj, men i stedet vurderes ud fra lokale skøn.

En stærk indsats for grøn omstilling

Udvalget har bidraget aktivt til den kommende revision af planloven, der skal åbne nye muligheder for udvikling i landdistrikter og kystnære områder. I dette arbejde har udvalget haft fokus på at skabe fleksible regler, der giver kommunerne bedre værktøjer til at understøtte lokal vækst og bosætning – i alle dele af landet.

KL er lykkedes med at lande en aftale med staten om nye regler for kommunalt ejede solceller, der implementerer energiforsyningsdirektivet med fleksibilitet for kommunerne.

Udvalget har tydeligt understreget behovet for en klar national retning i den grønne omstilling og har derfor arbejdet for, at rammerne for sol- og vind-projekter bliver stabile og langsigtede. Med dette for øje har udvalget presset på for en helhedsorienteret planlægning, hvor kommunerne kan tænke energi, erhverv og lokal udvikling sammen.

Erhvervsudvikling er lokal udvikling

Udpegningen af 11 kommunale industriparker er med til at sikre, at vejen fra virksomhedernes investeringsbeslutning til, at spaden stikkes i jorden, bliver markant kortere. Det er positivt for den lokale erhvervsudvikling og udgør en markant udvidelse fra de fem industriparker, som staten i første omgang lagde op til. Der ligger nu en opgave i, at erfaringerne fra industriparkerne anvendes til gavn for alle kommuner.

Med KL's deltagelse i udformningen af statens nye turismestrategi har turismeerhvervet fået solidt grundlag for vækst og udvikling. Vi ser frem til at understøtte implementeringen af anbefalingerne i 2026, så kulturarv, institutioner og events i højere grad omsættes til oplevelsesøkonomi og lokal erhvervsudvikling.

Boligpolitik som fundament for velfærd

Kommunerne står over for en række boligpolitiske udfordringer: behovet for øget boligrotation, lokale ubalancer med overskydende ældreboliger, kapacitetstilpasning af plejeboliger samt mangel på billige boliger – blandt andet til borgere i hjemløshed. Både udvalget og KL's bestyrelse har derfor peget på behovet for at justere maksimumbeløbet, så det er muligt at opføre almene boliger i hele landet, uden uforholdsmæssige stigninger i huslejerne. Denne balance afspejles i boligaftalen, som regeringen og flere Folketingets partier indgik i december 2025.

Kultur-, Erhverv- og Planudvalget har desuden sat fokus på, hvordan boligpolitik kan styrke den borgernære indsats på sundhedsområdet. Efter et fælles udspil i 2024 har KL og BL etableret et nyt partnerskab "Fælles om Lokal Sundhed", hvor mere end 130 aktører – kommuner, boligorganisationer og civilsamfundsorganisationer deler viden og arbejder sammen om at fremme forebyggelse og sundhed, dér hvor vi bor.

Levende bymidter i forandringer

Den klassiske detailhandel fylder relativt mindre i bymidterne, mens behovet for attraktive byrum, oplevelser, restauranter, kulturtilbud, begivenheder og stærke sociale mødesteder er stigende.

Udvalget har derfor i 2025 lagt stor vægt på, hvordan kultur, byliv og oplevelsesøkonomi i højere grad kan fungere som drivkræfter for udviklingen af bymidterne, hvor handel, gastronomi, kultur og sociale mødesteder understøtter hinanden og tilsammen styrker byernes attraktivitet.

Strategiske prioriteter for 2022-2026

Kultur, fritid og idræt for alle

Levende byer med et stærkt lokalt
erhvervsliv og turisme i hele Danmark

Ambitiøs planlægning skaber rammer for
bæredygtig udvikling og vedvarende energi

Social

Socialområdet: Nye løsninger og nye udfordringer

I 2025 blev der arbejdet med en række nye tiltag, som samlet set skal sikre et bæredygtigt og fremtidssikret socialområde. Men året gav også indblik i, at socialområdet kan misbruges til velfærds kriminalitet.

I kommunerne ønsker vi de bedste rammer for, at man som politiker og medarbejder kan gøre en afgørende forskel for de mennesker, som har allermest brug for det. Uanset udfordringen hos den enkelte er det den kommunale socialpolitiske ambition at styrke livskvaliteten og evnen til at leve et værdigt liv.

Aftalte og kommende initiativer

KL's socialudvalg arbejder for, at kommunerne får flere redskaber til at udvikle et både fagligt og økonomisk bæredygtigt socialområde. I løbet af 2025 er der kommet nye resultater, da regeringen har lavet en række lovændringer:

- En markant forenkling af merudgiftsydelsen, som afbureaukratiserer området
- En ny tilsynsmodel, hvor tilsynene kan prioritere de mest udfordrede tilbud
- Beløbsgrænse for valg af alternative botilbud
- Aftale om en kapacitetsstyringsmodel på herbergsområdet samt et takst-loft for krisecentre og herberger.

2025 bød også på en politisk aftale om værdighedsreform og en politisk aftale om at styrke socialpsykiatrien i regi af 10-årsplanen for psykiatrien.

Begge aftaler som fornuftigt sætter fokus på to områder, hvor mange mennesker kommer i klemme mellem systemer. Nu handler det om, at den konkrete udmøntning af de politiske intentioner kommer til at ske til størst gavn for dem, der har brug for støtten.

Siden 2018 har kommunerne hvert år prioriterer yderligere 1,3 mia. kr. til det specialiserede socialområde. Og de foreløbige tal for 2025 viser, at det fortsætter med en lignende vækst.

Derfor arbejder Socialudvalget med at få udmøntet de sidste initiativer, KL har aftalt med regeringen i Økonomaftalen for 2025, som skal sikre en bæredygtig udvikling på socialområdet. Det drejer sig om:

- At hjælpe de borgere, der har særligt komplekse problemer
- En ny takstmodel for botilbud, der skal give kommunerne mere styring med fastsættelsen af takster
- En revision af serviceloven
- Regelforenklingsinitiativer for bl.a. tabt arbejdsfortjeneste, BPA og hjælpemidler.

Brug for mere kommunalt samarbejde

De nye lovændringer er en vigtig håndsækning, som giver nye muligheder, som vi skal sørge for at få det fulde udbytte af. Både i den enkelte kommune og tværkommunalt. For vi skal blive bedre til at samarbejde om udviklingen af socialområdet.

Det kan være at gå sammen på tværs af kommuner om at etablere relevante sociale tilbud, så vi mindsker afhængigheden af dyre, private tilbud. Ellers som det allerede er set, hvor kommuner går også sammen i deres KKR om en generel fælles praksis som købere af tilbud, som stiller dem stærkere i den eksterne dialog og forhandling.

Velfærds kriminalitet på socialområdet

Velfærds kriminalitet på socialområdet er i år 2025 en realitet i Danmark. Gentagne sager i pressen og en efterretningsvurdering fra National enhed for Særlig Kriminalitet har vist, at hvis det er muligt at misbruge reglerne på socialområdet, så er der folk, der er villige til at gøre det.

Der bliver begået alvorlig økonomisk kriminalitet på visse private anbringelsesinstitutioner og private socialtilbud, og opfindsomheden i at snyde mest muligt synes ingen grænser at kende. Det er ikke blot tung økonomisk kriminalitet med skattefinansierede midler, det er et svig på bekostning af nogle af de mest udsatte mennesker her i landet. Og meget tyder på, at socialområdet ikke er det eneste velfærdsområde, der er ramt.

Socialudvalget kommer til at følge udviklingen tæt, og KL har allerede spillet ind med en række konkrete forslag såsom begrænsning på profit, skærpede krav til revisionen og muligheden for at kunne fratages retten til at drive sociale tilbud. Men da meget tyder på, at vi kun kender til toppen af isbjerget, er en kortlægning af den organiserede velfærds kriminalitet og et tæt myndighedssamarbejde, hvor også Politiet griber meget aktivt ind, en afgørende forudsætning for, at vi kan få sat en stopper for bagmændene.

Organiseret velfærds kriminalitet kræver
kortlægning og tæt myndighedssamarbejde – KL
følger udviklingen tæt

[Ny aftale sender milliardbeløb til psykiatrien](#)

Digitalisering

Digital velfærd med kvalitet og sikkerhed

Kunstig intelligens og digitale løsninger bliver en større og større del af kerneopgaverne i kommunerne. Hvis vi skal kunne levere velfærd af høj kvalitet til borgere og virksomheder også i årene, der kommer, er det afgørende, at vi finder kloge veje til at bruge modne teknologier og brede dem ud i hele landet. Og så skal vi kunne beskytte os, så de nye teknologier ikke gør vores velfærd sårbar.

2025 har været et år, hvor kommunerne er blevet mødt af store og svære udfordringer, men hvor vi også er lykkedes med at besvare dem med fælleskommunale løsninger.

I Arbejdsmarkeds- og Borgerserviceudvalget lægger vi en hel del kræfter i at hjælpe alle kommuner med at tage næste skridt på den digitale rejse.

Bred anvendelse af kunstig intelligens-løsninger på fagområderne

Interessen for at bruge kunstig intelligens til at levere god velfærd er større end nogensinde. I kommunalbestyrelserne diskuteres det, om og hvordan AI-løsninger skal bruges i den borgerrettede velfærd. Der er store potentialer ved teknologien.

Men med det følger også en række dilemmaer, og det er vigtigt og positivt, at kommunalbestyrelserne tager drøftelserne om både fordele og bekymringspunkter ved AI-løsninger.

På kommunernes digitale AI-landkort er der indmeldt mere end 150 AI-løsninger som er i drift. Det vidner om stort engagement og mod til at tage AI-løsninger i brug for at løse de udfordringer, man står overfor, og til at understøtte reformarbejdet.

I 2025 har KL fortsat i arbejdet i den nationale taskforce for kunstig intelligens og presset på for klare juridiske rammer, så kommunerne trygt kan anvende løsninger, der bruger kunstig intelligens. Arbejdet har båret frugt. Flere sektorministerier er i gang med at udarbejde det nødvendige hjemmelsgrundlag, så AI-løsninger kan sættes i drift.

I 2026 begynder arbejdet med tre nye AI-storskalaprojekter. Kommunerne får en helt central rolle i storskalaprojekterne, og vi kommer bl.a. til at arbejde med AI-løsninger til referater af samtaler med borgerne og hurtigere godkendelse af byggeansøgninger.

Fælles it-driftscentre som svar på stigende cybertrusler

I foråret 2025 blev det som led i økonomiaftalen besluttet, at kommunerne skal etablere 4-5 fælles it-driftcentre frem mod 2027. De bliver et centralt værn mod de stigende cybertrusler og skal samtidig sikre, at vi fortsat har stabil it-drift i vores kommuner. Det er en stor og svær opgave, som skal løses på kort tid. Men erfaringen viser, at vi kan skabe resultater, når vi står sammen. Det gjorde vi med monopolbruddet fra KMD, som på nogle stræk minder om den aktuelle opgave med etablering af de nye it-driftscentre.

Opgaven koordineres af KL, men den helt store opgave ligger lokalt. Det er ikke kun en teknisk opgave – det handler også om ny organisering og stærkere samarbejder mellem kommunerne.

Fælles digital oprustning som værn mod cyberangreb

Det danske velfærdssamfund er i vidt omfang understøttet af effektive og gode digitale løsninger. Derfor er det vigtigt, at vi prioriterer it-sikkerheden, så vitale velfærdsfunktioner ikke går ned, hvis cyberangrebene rammer.

I kommunerne står vi i frontlinjen. Et teknisk nedbrud i it-systemer er ikke bare et teknisk problem, men et direkte angreb på borgernes tryghed og tillid. Derfor er det også både vigtigt, rigtigt og nødvendigt, at kommunerne nu er omfattet af NIS2-direktivet.

Den digitale udvikling har åbnet for nye sårbarheder. Når konflikter i verden blusser op, stiger risikoen for cyberangreb. Vi må forberede os på scenarier, hvor vigtige it-systemer kan blive lagt ned, så vi for eksempel ikke har adgang til overblik over, hvilke borgere der skal have besøg af plejepersonale, eller hvilken medicin de skal have.

Derfor forbereder vi os – både ledere, medarbejdere og forvaltninger i fællesskab – på at styrke opmærksomheden og beredskabet, så angreb ikke vil få katastrofale konsekvenser.

[Kommunernes AI-landkort](#)

Frem mod 2027 skal 4-5 fælles it-driftcentre etableres – de bliver et centralt værn mod stigende cybertrusler og sikkerhedsnet under stabil it-drift i kommunerne

EU

Formandskab og fælles front mod trusler, tilskudsforandringer og bureaukrati

I 2025 har arbejdet i Internationalt Udvalg i høj grad været præget af det danske EU-formandskab. Et formandskab, hvor mange af de samme dagsordener som i resten af Europa har fyldt: Den usikre geopolitiske situation, behovet for større modstandsdygtighed og en stærkere europæisk evne til at håndtere kriser. Og så har EU's budget for 2028-2034 og evalueringen af udbudsdirektivet fyldt i KL's løbende arbejde for at sikre, at kommunernes perspektiver bliver tænkt ind i EU's politikudvikling og implementering.

Det danske EU-formandskab

Formandskabet satte sit tydelige præg på året. For KL var højdepunktet under det danske EU-formandskab afholdelsen af Det Europæiske Regionsudvalgs eksterne præsidiemøde i Danmark i september.

Her blev der sat fokus på nogle af Europas mest presserende udfordringer i forhold til demokrati, beredskab og cybersikkerhed.

I en tid, hvor misinformation spredtes hurtigere end før, hvor den digitale infrastruktur er under pres, og hvor tilliden til demokratiets institutioner udfordres, var det vigtigt for KL som værter at fremhæve de lokale og regionale myndigheders rolle som helt centrale aktører i opbygningen af et robust og modstandsdygtigt samfund.

Som EU-Kommissionens formand, Ursula von der Leyen, understregede i sin tale om Unionens tilstand i september 2025, er demokratiet sat under pres, og der skal gøres en fælles indsats for at værne om demokratiet i EU. Med både kommunal- og regionalvalg i Danmark i 2025 var debatten om et stærkt og tillidsfuldt lokaldemokrati mere relevant end nogensinde.

Fælles beredskabsløsninger mod trusler

Både kommuner og regioners beredskab er helt afgørende såvel før som under en krise. Men det er klart, at vi ikke kan løfte opgaven alene, og derfor er det vigtigt, at der findes fælles løsninger og koordinering på tværs af EU's medlemslande, hvor samarbejdet bliver stadig vigtigere, ikke mindst fordi kriser i dag bevæger sig på tværs af landegrænser.

Beredskab handler dog ikke kun om militære trusler. Klimarelaterede katastrofer som oversvømmelser og storme fylder mere i Europa – og rammer i høj grad kommunerne. Her er det vigtigt at lære af hinanden og udveksle erfaringer om, hvordan man bedst håndterer både krisekommunikation og borgernes behov i akutte situationer.

EU's flerårige budget forandrer sig – KL holder øje

En af de vigtigste EU-prioriteter i 2025 har været forhandlingerne om EU's næste flerårige budget for 2028–2034. EU's fonde og programmer yder tilskud til en lang række projekter lokalt og regionalt på tværs af Europa, herunder også i Danmark.

Strukturfondene er i dag med til at skabe vækst i Danmark, og derfor er det også et område, der spiller en central rolle for KL.

Kommissionen har foreslået store ændringer i EU's flerårige budget. Ét er at samle strukturfondsmidlerne i såkaldte nationale og regionale partnerskabs-planer. Derudover skal midler, som nu ligger i EU's fonde, samles i en stor konkurrenceevnefond. Det er store ændringer, som kan gøre det vanskeligere at forudse, hvilke midler danske kommuner kan få fremover. Derfor følger KL udviklingen meget tæt.

EU's udbudsdirektiv på vej mod fleksibilitet

Evalueringen af EU's udbudsdirektiv har også fyldt meget i 2025. Direktivet har stor betydning for kommunernes opgaveløsning, og mange oplever i dag reglerne som alt for bureaukratiske.

Hele 72 pct. af de kommunale indkøbschefer vurderer, at reglerne er for tunge og ressourcekrævende. Derfor arbejder KL – sammen med europæiske samarbejdspartnere – for mere fleksible regler, der i højere grad tager højde for lokale forhold og ikke pålægger kommunerne flere omkostninger. Arbejdet fortsætter ind i det nye år, hvor EU-Kommissionen vil komme med nyt forslag til udbudsdirektiver.

Samtidig står vi over for et stadig mere komplekst geopolitisk landskab, hvor kommunernes rolle i EU-samarbejdet kun bliver vigtigere.

[EU skal styrke beredskabet - lokale og regionale myndigheder skal have en central rolle](#)

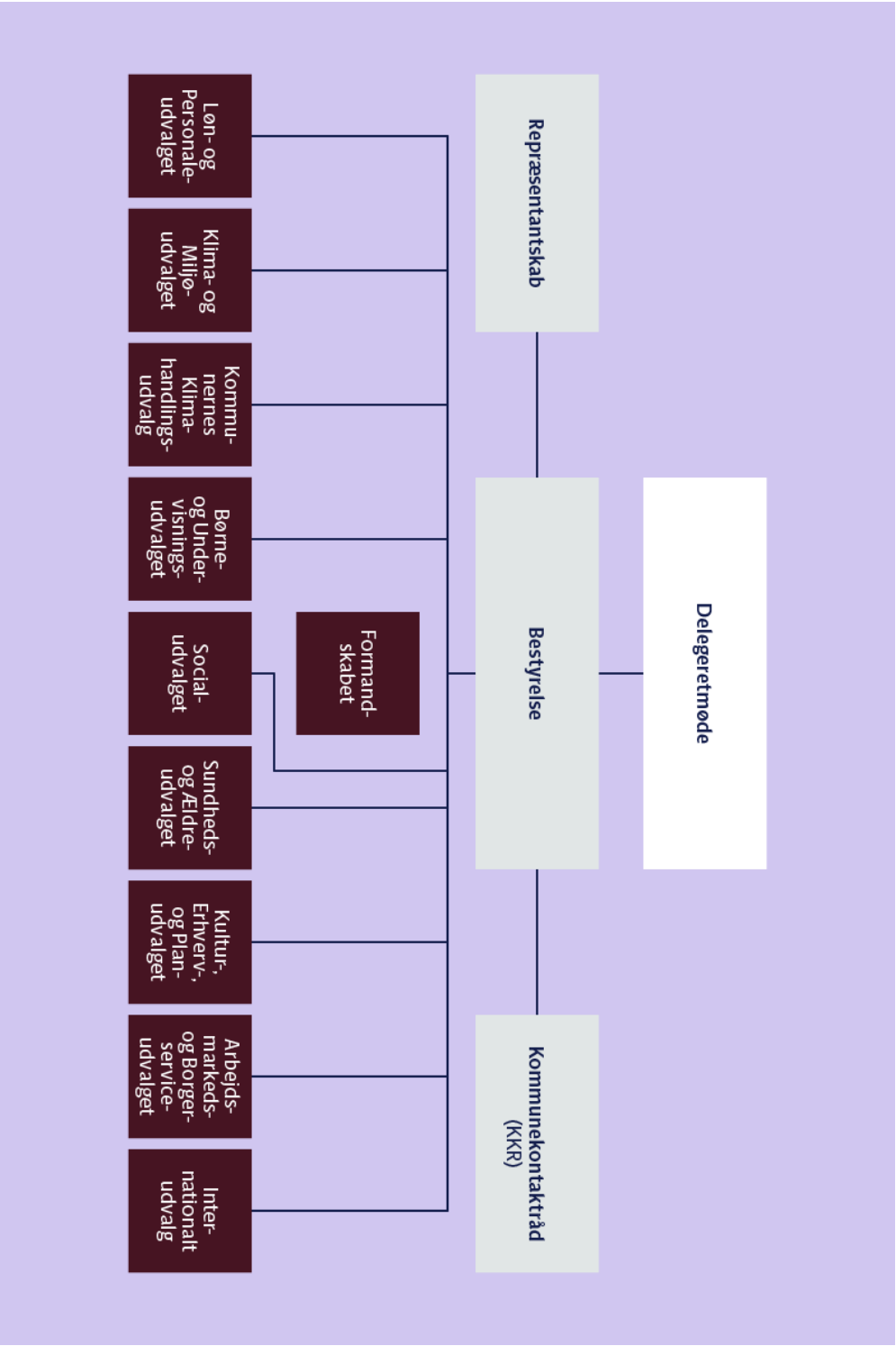

[EU's udbudsdirektiv](#)

KL

KL bidrager til at udvikle og fastholde et stærkt lokalt demokrati. KL varetager kommunernes fælles interesser og er kommunernes samlede forhandlingsorganisation, videnscenter og forum for fælles initiativer og beslutninger.

Politisk organisation 2025

Bestyrelse 2025

Formand
Borgmester Martin
Damm (V), Kalundborg

Næstformand
Borgmester Peter
Rahbæk Juel (A), Odense

Borgmester Anders
Winnerskjold (A),
Aarhus

Borgmester Christina
Krzyrosiak Hansen (A),
Holbæk

1. viceborgmester Helle
Frederiksen (A), Aalborg

Overborgmester Lars
Weiss (A), København

Borgmester Steen
Christiansen (A),
Albertslund

1. viceborgmester
Johan Brødsgaard (B),
Silkeborg

Borgmester Frank
Schmidt-Hansen (C),
Vejen

Borgmester Gert
Jørgensen (C), Sorø

Borgmester Sofia
Osmani (C),
Lyngby-Taarbæk

Borgmester Tonni
Hansen (F), Langeland

Borgmester Erik
Flyvholm (V), Lemvig

Borgmester Jesper Frost
Rasmussen (V), Esbjerg

Borgmester Karsten
Längerich (V), Allerød

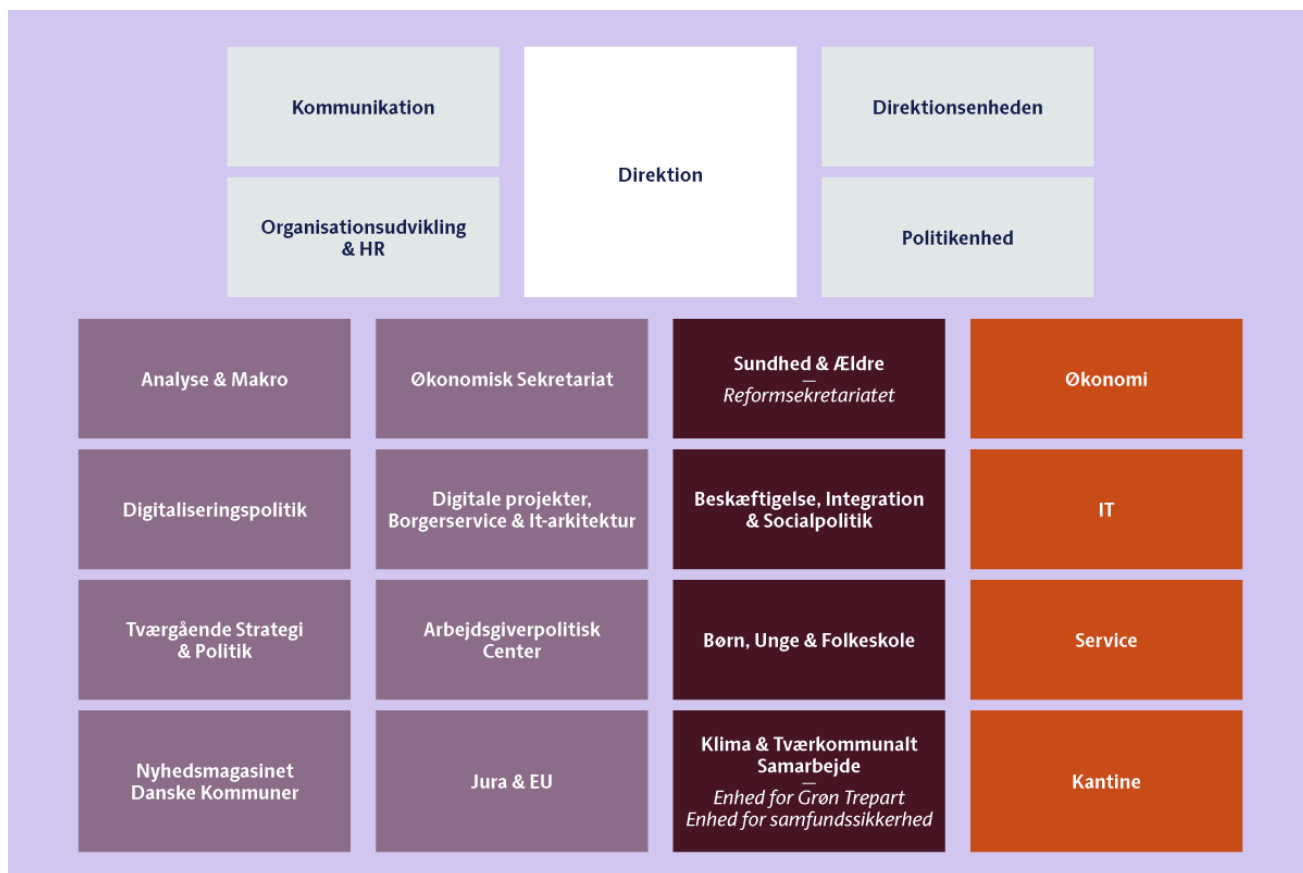

Borgmester Ulrik Wilbek
(V), Viborg

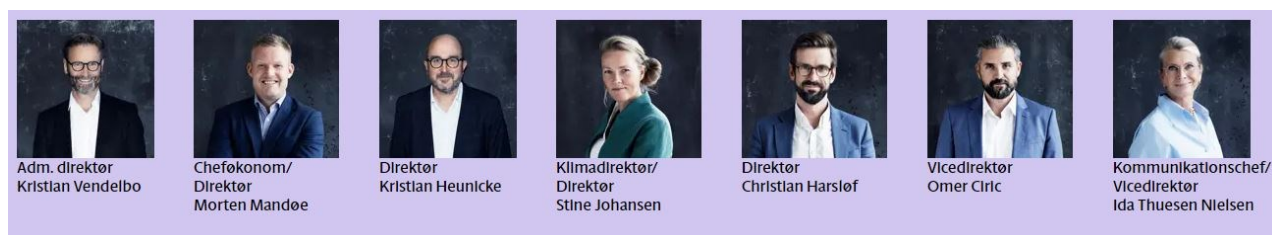

Teknik- og miljøborg-
mester Line Barfod (Ø),
København

KL's sekretariat

Direktion

Udvalg og KKR

Løn- og Personaleudvalget

Fg. Formand: Borgmester Sofia Osmani (C), Lyngby-Taarbæk
Næstformand: Borgmester Steffen Jensen (A), Halsnæs

Borgmester Christian Bro (A), Fredericia
Borgmester Lone Jakobi (A), Odder
Kommunalbestyrelsesmedlem Jørgen Suhr (B), Hillerød
Rådmand Søren Windell (C), Odense
Borgmester Anders Wolf Andresen (F), Hvidovre
Borgmester Niels Jørgen Pedersen (V), Thisted
Borgmester Ole Vive (V), Faxe

Klima- og Miljøudvalget

Formand: Borgmester Johannes Lundsfryd (A), Middelfart
Næstformand: Borgmester Kenneth Muhs (V), Nyborg

Borgmester Frands Fischer (A), Skanderborg
1. viceborgmester Helle Frederiksen (A), Aalborg
Borgmester Michael Vindfeldt (A), Frederiksberg
1. viceborgmester Lone Lokindt (B), Frederiksberg
Rådmand Nicolaj Bang (C), Aarhus
Borgmester Karsten Längerich (V), Allerød
Teknik- og miljøborgmester Line Barfod (Ø), København

Børne- og Undervisningsudvalget

Formand: Borgmester Christina Krzyrosiak Hansen (A), Holbæk
Næstformand: Rådmand Morten Thiessen (C), Aalborg

Borgmester Kasper Ejning Olesen (A), Kerteminde
Kommunalbestyrelsesmedlem Peter Hansen (A), Rebild
Kommunalbestyrelsesmedlem Christian Holm Donatzky (B), Helsingør
Børne- og ungdomsborgmester Jakob Næsager (C), København
Rådmand Thomas Medom (F), Aarhus
Borgmester Dorte West (V), Herning
Beskæftigelses- og integrationsborgmester Jens-Kristian Lütken (V), København

Socialudvalget

Formand: Borgmester Ulrik Wilbek (V), Viborg
Næstformand: Borgmester Helle Gade (A), Silkeborg

Borgmester Bo Hansen (A), Svendborg
2. viceborgmester Camilla Meyer (A), Faxe
1. viceborgmester Eva Borchorst Mejnertz (A), Aarhus
Borgmester Merete Amdisen (A), Ishøj
Kommunalbestyrelsesmedlem Anne Marie Geisler Andersen (B), Esbjerg
2. viceborgmester Andreas Karlsen (C), Ringsted
Borgmester Stephanie Storbak (V), Billund

Sundheds- og Ældreudvalget

Formand med resortansvar for ældreområdet:
Borgmester Anders Winnerskjold (A), Aarhus

Formand med resortansvar for sundhedsområdet:
Sundheds- og omsorgsborgmester Sisse Marie Welling (F), København

Næstformand: Borgmester Michael Fenger (C), Gentofte

Borgmester Britt Jensen (A), Rødovre
Rådmand Jes Lunde (B), Aalborg
Kommunalbestyrelsesmedlem Rasmus Elkjær Larsen (C), Aabenraa
Rådmand Christian Budde Opstrup (V), Aarhus
Borgmester Pernille Beckmann (V), Greve
2. viceborgmester Thue Lundgaard Curry (Ø), Halsnæs

Kultur-, Erhverv- og Planudvalget

Formand: 1. viceborgmester Johan Brødsgaard (B), Silkeborg
Næstformand: 1. viceborgmester Peter Mikkelsen (Ø), Rødovre

Borgmester H. C. Østerby (A), Holstebro
Borgmester Simon Hansen (A), Guldborgsund
Kommunalbestyrelsesmedlem Søren Kusk (A), Aalborg
Kommunalbestyrelsesmedlem Michael Lagoni (C), Helsingør
Borgmester Hans Ejner Bertelsen (V), Morsø
Borgmester Hans Østergaard (V), Ringkøbing-Skjern
Borgmester Jesper Frost Rasmussen (V), Esbjerg

Arbejdsmarkeds- og Borgerserviceudvalget

Formand: Borgmester Steen Christiansen (A), Albertslund
Næstformand: Kommunalbestyrelsesmedlem Christopher Røhl Andersen (B), København

Borgmester Allan S. Andersen (A), Tårnby
Borgmester Ann Sofie Orth (C), Rudersdal
1. viceborgmester Per Møller (C), Hjørring
Rådmand Brian Dybro (F), Odense
Borgmester Kasper Juncher Bjerregaard (V), Norddjurs
Borgmester Søren Steen Andersen (V), Assens
Kommunalbestyrelsesmedlem Lisbeth Torfing (Ø), Horsens

Internationalt udvalg

Formand: Borgmester Erik Flyvholm (V), Lemvig
Næstformand: Kommunalbestyrelsesmedlem Kirstine Bille (F), Syddjurs

Kommunalbestyrelsesmedlem Anne Madsen (A), Sorø
Kommunalbestyrelsesmedlem Kasper Glyngø (A), Hedensted
Borgmester Kirsten Jensen (A), Hillerød
Kommunalbestyrelsesmedlem Line Krogh Lay (B), Stevns
Borgmester Jan Riber Jakobsen (C), Aabenraa
Kommunalbestyrelsesmedlem Karsten Søndergaard (V), Egedal
Borgmester Mads Sørensen (V), Varde

Kommunernes Klimahandlingsudvalg

Formand: Borgmester Frank Schmidt-Hansen (C), Vejen
Næstformand: Borgmester Erik Lauritzen (A), Sønderborg

2. viceborgmester Martin Sikær (A), Vejle
Borgmester Tomas Breddam (A), Roskilde
Kommunalbestyrelsesmedlem Daniel Nyboe Andersen (B), Aalborg
Borgmester Gert Jørgensen (C), Sorø
Kommunalbestyrelsesmedlem Karsten Filso (F), Holstebro
Borgmester Mads Skau (V), Haderslev
Kommunalbestyrelsesmedlem Stine Rahbek Pedersen (Ø), Ballerup

KKR-formænd og -næstformænd

KKR Hovedstaden

Formand: Borgmester Steen Christiansen (A), Albertslund
Næstformand: Borgmester Karsten Längerich (V), Allerød Kommune

KKR Midtjylland

Formand: Borgmester Torben Hansen (A), Randers
Næstformand: Borgmester Ib Boye Lauritsen (V), Ikast-Brande

KKR Sjælland

Formand: Borgmester Mikael Smed (A), Vordingborg
Næstformand: Borgmester Pernille Beckmann (V), Greve

KKR Nordjylland

Formand: Borgmester Lasse Frimand Jensen (A), Aalborg
Næstformand: Borgmester Mogens Gade (V), Jammerbugt

KKR Syddanmark

Formand: Borgmester Johannes Lundsryd Jensen (A), Middelfart
Næstformand: Borgmester Søren Steen Andersen (V), Assens

KL's regnskab

Ledelsespåtegning

Vi har dags dato aflagt årsrapporten for 2025 for KL.

Årsrapporten aflægges i overensstemmelse med årsregnskabslovens regler for klasse A-virksomheder med tilvalg fra højere klasser.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af foreningens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2025 samt af resultatet af foreningens aktiviteter og pengestrømme for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2025.

Ledelsesberetningen indeholder efter vores opfattelse en retvisende redegørelse for de forhold, beretningen omhandler.

Årsrapporten indstilles til delegeretmødets godkendelse.

København, den 26. februar 2026

Bestyrelsen

Formand Martin Damm
Peter Rahbæk Juel
Anders Winnerskjold
Helle Frederiksen
Christina Krzyrosiak Hansen
Lars Weiss
Steen Christiansen
Johan Brødsgaard
Frank Schmidt-Hansen
Gert Jørgensen
Tonni Hansen
Sofia Osmani
Karsten Längerich
Jesper Frost
Ulrik Wilbek
Erik Flyvholm
Line Barfod

/Kristian Vendelbo

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Til de delegerede i KL

Påtegning på årsregnskabet

Vi har revideret årsregnskabet for KL for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2025, der omfatter resultatopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse og noter, herunder anvendt regnskabspraksis.

Konklusion

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af foreningens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2024 samt af resultatet af foreningens aktiviteter for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2024 i overensstemmelse med årsregnskabslovens bestemmelser for regnskabsklasse A.

Hellerup, den 27. februar 2025

PricewaterhouseCoopers

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

CVR-nr. 33 77 12 31

Jesper Møller Langvad
statsautoriseret revisor
mne21328

Jesper Randall Petersen
statsautoriseret revisor
mne34352

Kontingent 2027

I henhold til KL's vedtægter fastsættes kontingentet af delegeretmødet. Kontingentet er gældende, indtil det ændres på et senere delegeretmøde.

Bestyrelsen foreslår et uændret kontingent for 2027, idet det dog fremskrives med den forventede pris- og lønudvikling. For at KL's kontingentindtægter ikke stiger som følge af en stigning i folketallet, nedjusteres kontingentsatsen i forhold til den forventede befolkningstilvækst på landsplan. Hvis der efterfølgende sker ændringer i den forventede og aktuelle pris- og lønudvikling og befolkningstilvækst, indregnes dette i beregningen af efterfølgende års kontingent.

For 2027 forventes pris- og lønudviklingen for kommunerne at udgøre 2,8 pct. mens korrektionen for befolkningstilvæksten forventes at være negativ og udgøre 0,4 pct. Efter fastsættelsen af kontingentet for 2026 har det vist sig, at de anvendte pris- og lønskøn har været i alt 1,3 pct. point for høje. Afvigelser er en naturlig del af kontingentfastsættelsen og vil blive udmøntet i en tilsvarende nedjustering af det kommende års kontingentet. Dermed sikres det at kontingentet bedst muligt følger prisudviklingen.

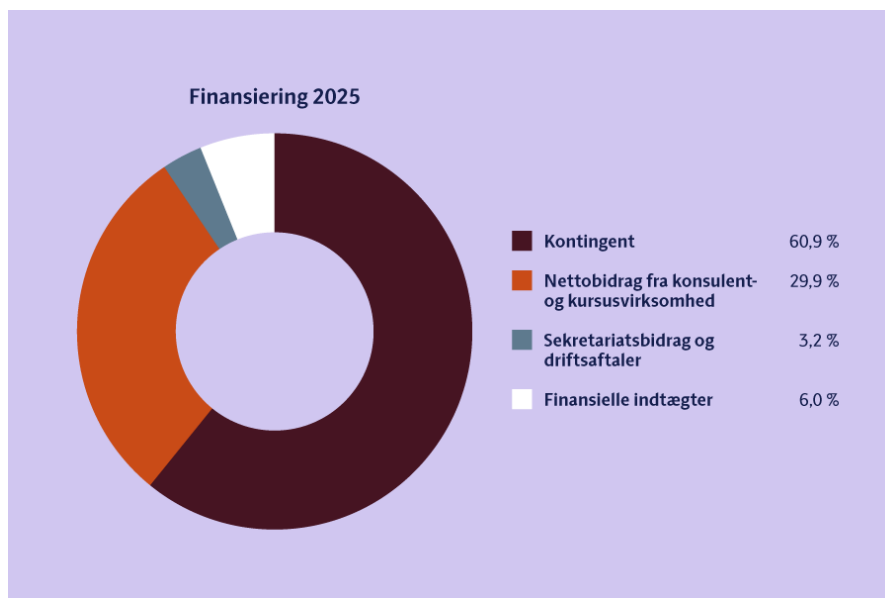
Den samlede fremskrivning af kontingentsatsen for 2027 udgør dermed 1,5 pct., således at kontingentsatsen i 2027 vil udgøre 4.593,39 kr. pr. 100 indbyggere (forventet indbyggertal pr. 1. januar 2027)

KL's regnskab 2025

Årets resultat udviser et overskud på 247.620 kr.

I balancen pr. 31. december 2025 er negative kapitalandele i Kommunernes Revision nedskrevet med 102,6 mio. kr. Det skyldes at en kapitalnedsættelse i KL2019 A/S på 80 mio. kr.. er overført til Kommunernes Revision, for at kunne sikre nødvendig likviditet til de kommende års udbetalinger af pension. De resterende 22,6 mio. kr. skyldes en forbedring af årets resultat i Kommunernes Revision der omfatter pensionsudbetalinger samt en nedskrivning af hensættelsen af pensionsforpligtelsen.

KL's egenkapital er ved årets udgang opgjort til 841,2 mio. kr. i forhold til primo året er egenkapitalen opskrevet med årets resultat i Kommunernes Revision på 22,6 mio. kr., nedskrivning af pensionsforpligtelsen for tidligere tjenestemandsansatte i KL med 18,8 mio.kr. samt indregning af årets resultat.

Resultatopgørelse

1. januar - 31. december

	2025	2024
Kontingentindtægter	Kr. 261.630.411	Kr. 251.671.892
Indtægter ved konsulent-og kursusvirksomhed	228.364.357	188.902.543
Sekretariatsbidrag og driftsaftaler	13.837.457	14.938.473
Indtægter i alt	503.832.225	455.512.908
Personaleomkostninger	-314.330.468	-297.721.021
Omkostninger ved konsulent-og kursusvirksomhed	-99.889.969	-66.790.926
Møde- og forhandlingsvirksomhed	-37.466.483	-34.270.239
Andre eksterne omkostninger	-77.858.021	-71.435.358
Af- og nedskrivninger på materielle anlægsaktiver	-61.900	-61.900
Resultat før finansielle poster	-25.774.616	-14.766.536
Indtægter af kapitalandele i dattervirksomheder og associerede virksomheder	8.000.000	0
Andre finansielle poster	18.022.236	40.645.095
Resultat før skat	247.620	25.878.559
Skat af årets resultat	0	0
Årets resultat	247.620	25.878.559
Resultatdisponering		
Overført resultat	247.620	25.878.559
I alt	247.620	25.878.559

Som af bestyrelsen foreslås overført til næste år.

Balance

Pr. 31. december

	2025	2024
Aktiviteter		
Anlægsaktiver		
Grunde og bygninger	Kr. 2.398.623	Kr. 2.460.523
Materielle anlægsaktiver	2.398.623	2.460.523
Kapitalandele i tilknyttede virksomheder	563.900.000	643.900.000
Kapitalandele i associerede virksomheder	900.000	900.000
Andre værdipapirer og kapitalandele	322.000	322.000
Deponeringer	137.181.123	137.207.198
Gældsbreve i tilknyttede virksomheder	350.000.000	350.000.000
Finansielle anlægsaktiver	1.052.303.123	1.132.329.199
Anlægsaktiver i alt	1.054.701.746	1.134.789.722
Omsætningsaktiver		
Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser	25.619.689	28.362.594
Andre tilgodehavender	28.317.966	45.558.234
Tilgodehavender	53.937.655	73.920.828
Indeståender	173.406.440	102.245.631
Partsmidler, netto	0	0
Likvide beholdninger	173.406.440	102.245.631
Omsætningsaktiver i alt	227.344.095	176.166.459
Aktiver i alt	1.282.045.841	1.310.956.181
Passiver		
Egenkapital	Kr. 841.247.240	Kr. 799.655.858
Hensatte forpligtelser		
Pensionsforpligtelser	53.111.990	71.902.104
Deponeringer	137.181.123	137.207.199
Negativ kapitalandel i tilknyttet virksomhed	68.111.264	170.664.911
Hensatte forpligtelser	258.404.377	379.774.214
Gældsforpligtelser		
Leverandører af varer og tjenesteydelser	19.371.564	31.774.929
Feriepengeforpligtelser	20.232.628	17.986.766
Anden gæld	142.790.032	81.764.414
Gældsforpligtelser	182.394.224	131.526.109
Passiver i alt	1.282.045.841	1.310.956.181